

РЕШЕНИЕ

№ 114

гр. Перник, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВАЙЛО ХР. РОДОПСКИ
Членове: МАРИЯ В. МИЛУШЕВА
Диана Мл. Матеева

при участието на секретаря ИВА Н. ЦВЕТКОВА
като разгледа докладваното от МАРИЯ В. МИЛУШЕВА Въззивно
гражданско дело № 20221700500752 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по повод депозирана от ОД на МВР – Перник, чрез гл. юрк. З. В. въззивна жалба срещу Решение № 1105 от 27.10.2022 г. по гр. дело № 3487/2022 г. по описа на Районен съд – гр. Перник, с което съдът е осъдил ОД на МВР – Перник да заплати на М. М. Б. сумата от 506.70 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за извънреден труд, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен в периода от 13.06.2019 г. до 10.07.2020 г., ведно с обезщетение за забава в размер на 120.84 лв., считано за периода от 26.07.2019 г. до 13.06.2022 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 13.06.2022 г. до окончателното плащане.

Със същото решение, съдът се е произнесъл и по дължимите се от страните разноски, съобразно правилата на чл. 78 ГПК.

С жалбата първоинстанционното решение се оспорва, в осъдителната му част, с която ОД МВР – Перник е осъдена да заплати на ищеца дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за процесния и уважен период, ведно със законната лихва, като незаконосъобразно, неправилно и необосновано и се моли да бъде отхвърлен предявеният иск за заплащане на допълнително възнаграждение за положен от ищеца нощен труд ведно с лихвите и разноските.

В подадената въззивна жалба се излагат доводи, че допълнителните възнаграждения, които са предмет на обективно съединените искове на ищеца, се

изплащали според определения от министъра на вътрешните работи ред, съобразно който сумите по предявената искова претенция не могат да бъдат изплатени, тъй като нямало правно основание за това. Средствата за възнаграждение се отпускали от първостепенния разпоредител с бюджет, а ОДМВР подавало само данни за часовете положен труд. Изложеното било основание да се оспорва материалноправната легитимация на ОДМВР - Перник по предявените иски. В обжалваното решение се съдържали мотиви относно допустимостта на предявените иски, без съдебния състав да вземе предвид обстоятелствата, свързани с обективната невъзможност на директора на ОДМВР - Перник да определя размера на получаваното възнаграждение извън предвидения от министъра ред за часове извънреден труд. Не се оспорва броя на часовете за извънреден труд от служителя.

Постановеното от първоинстанционния съд решение, с което е уважен предявения иск за допълнително възнаграждение за нощен труд, обосновано на норма от Наредбата за структурата организацията на работната заплата, приета с ПМС № 4 от 17.01.2007 г., било незаконосъобразно поради допуснат тежък порок - противоречие с няколко материално-правни разпоредби - чл. 2, ал. 2 и ал. 3 на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, чл. 1- ал.1 и 3 и чл. 143, ал. 1 от КТ. чл. 179. ал. 2 от ЗМВР.

Следвало да се има предвид и обстоятелството, че полагането на нощен труд не било сред изрично изброените в чл. 178. ал. 1 от ЗМВР основания за изплащане на допълнително възнаграждение. Било налице полагане на труд в рамките на работната смяна по график, което не можело да бъде прието за извънреден труд по смисъла на чл. 143. ал.1 от КТ - извънреден е трудът, полаган от служителя само извън работната му смяна - нито ищецът твърди, нито съдът бил стигнал до изводи, че предявената искова претенция за заплащане на нощен труд е свързана с полагане на труд извън работното време на служителя. За да се твърди положен извънреден труд, който не бил заплатен от ответника, следвало ищецът действително да бил работил извън установеното за него работно време по график. Сочи се като недопустимо приложението по аналогия на ЗДСл или ТК и конвертиране на часовете труд положен през нощта в дневни часове с коефициент 1.143.

Жалбоподателят моли първоинстанционното решение да бъде отменено в цялост като незаконосъобразно, неправилно и необосновано и да бъде отхвърлен предявеният срещу него иск за заплащане на допълнително възнаграждение за положен от ищеца нощен труд ведно с лихвите и разноските.

Претендират присъждане на съдебни разноски – юрисконсултско възнаграждение в минимален размер.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна не е изразила становище по депозираната въззивна жалба.

В съдебно заседание юрисконсулт В. поддържа жалбата си като представя и писмена защита. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна, в случай, че то надвишава предвидения в Наредба № 1 / 2004г. минимум.

Насрещната страна М. М. Б. чрез адвокат И. М., не е подала писмен отговор. В съдебно заседание, чрез депозирана писмена защита адвокат И. М. оспорва жалбата като неоснователна и моли обжалваното решение да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Моли и да бъдат присъдени направените разноски за адвокатско възнаграждение.

Пернишки окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

С обжалваното решение първоинстанционният съд е осъдил ОД на МВР – Перник да заплати на М. М. Б. сумата от 506.70 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за извънреден труд, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен в периода от 13.06.2019 г. до 10.07.2020 г., ведно с обезщетение за забава в размер на 120.84 лв., считано за периода от 26.07.2019 г. до 13.06.2022 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 13.06.2022 г. до окончателното плащане. Със същото решение, съдът се е произнесъл и по дължимите се от страните разноски, съобразно правилата на чл. 78 ГПК.

С първоинстанционното решение Областна дирекция на МВР -гр.Перник е била осъдена да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд - Перник сумата от 50.00 лв.- дължима държавна такса, както и възнаграждението за вещо лице в размер на 200,00 лева, като на основание чл. 242, ал. 1 ГПК е било допуснато предварително изпълнение на решението за присъдените по – горе суми в полза на ищеца.

Районният съд е уважил така предявения иск, като е приел, че страните са били обвързани от служебно правоотношение по ЗМВР, тъй като ищецът е бил държавен служител в ОД на МВР - гр. Перник, а в настоящия случай отношенията между страните се уреждали съобразно разпоредбите на чл.187, ал. 5-6 ЗМВР, предвиждащи компенсиране на работата извън редовното работно време с възнаграждение за извънреден труд за служителите на смени. Изследвал е дали в случая намира приложение нормата на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, предвиждаща преизчисление на положения нощен труд, доколкото основния спор се корени именно в това обстоятелство. Районният съд е приел, че за процесния период са действали Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. на Министъра на вътрешните работи/ обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г. , отменена бр. 3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г. / и Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. на Министъра на вътрешните работи/обн. ДВ бр. 3/10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., отменена бр. 93 от 30.10.2020 г., в сила от 03.11.2020 г./. Съобразил е, че чл. 3, ал. 3 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. предвижда, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 6:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Намерил е, че подобна разпоредба се съдържа и в Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. / чл. 3, ал. 2/.

В мотивите си първоинстанционният съд е съобразил, че в чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. /отменена ДВ бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г./ се предвижда, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22:00 и 6:00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143. Полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, т. е. часовете положен нощен труд се преизчисляват с коефициент 1 .143. Приел е, че подобна регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен липсва в Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. и Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. и доколкото към момента на действие на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. ищецът е бил служител на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, то според тази разпоредба към общия брой отработени часове за отчетния период, се прибавят преизчислените часове нощен труд. Приел е, че при липса на специално правило, което да определи методология за превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано

изчисляване на работното време по отношение на държавните служители в МВР, нормативната празнота, следва да се преодолее чрез субсидиарното приложение на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/.

От фактическа страна от събраните в първоинстанционното производство доказателства се установява, че през процесния период ищецът е работил в ОДМВР-Перник, ***, група ***, сектор *** на длъжност ***.

От представеното заключение на вещото лице по допуснатата съдебно икономическа експертиза се установява, че за периода от 13.06.2019 г. до 10.07.2020 г., ищеца имал изработен нощен труд 800 часа, по месеци и на тримесечие. Превръщането на изработените нощни часове в дневни чрез коефициента равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време за съответното работно място съгласно чл.9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата е в размер на 114 часа. Експертът е изчислил, че за положените 114 часа извънреден труд, получени чрез преизчисление на нощния труд с коефициент 1.143, общо дължимото възнаграждение е 964.70. На ищеца са заплатени 458.00 лв. допълнително възнаграждение за нощен труд, поради което разликата между него и възнаграждението за извънреден труд е 506.70 лв.

След като взе предвид направените с жалбата възражения и по реда на чл. 269 от ГПК, Пернишкият окръжен съд, за да се произнесе взе предвид следното :

Въззивната жалба се явява редовна и процесуално допустима – подадена е от активно легитимирана страна, имаща правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване и подлежи на разглеждане по същество.

Извършвайки служебно проверка за валидността на обжалваното решение, по реда на чл. 269 ГПК, Пернишкият окръжен съд намира, че обжалваното решение се явява валидно. Същото е постановено от съдия от Пернишкия районен съд, в рамките на неговата компетентност и в предвидената от закона форма.

Съдът с оглед предмета на въззивното производство, очертан от въззивната жалба, доказателствата по делото и доводите на страните, намира от фактическа и правна страна следното:

Пред настоящата инстанция не са спорни установените от писмените доказателства факти, че през процесния период ищецът е заемал длъжността *** към отдел *** в ОДМВР - Перник и е държавен служител – полицейски орган, полагащ труд по служебно правоотношение в системата на МВР – чл. 142, ал. 2 от ЗМВР. Разпоредбата на чл.187, ал.3 ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24- часови смени - сумирано за тримесечен период. Според чл.187, ал.5 ЗМВР, работата извън редовното работно време се компенсира с допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите на ненормиран работен ден; и с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени. С оглед характера на заеманата длъжност през процесния период ищецът е полагал труд през нощта (22:00 - 06:00 часа), а отработеното работно време се е изчислявало сумарно, за което обстоятелство също липсва спор между страните. От това следва, че в настоящия случай отношенията между страните се уреждат съобразно разпоредбите на чл.187, ал. 5-6 ЗМВР, предвиждащи компенсиране на работата извън редовното работно време с възнаграждение за извънреден труд за служителите на смени.

Спорен по делото е въпросът, въведен и като предмет на въззивното обжалване, дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служителите на МВР са приложими разпоредбите на КТ и НСОРЗ и в частност чл. 9, ал. 2 от НСОРЗ.

Съгласно приетото с тълкувателно решение № 1/2020, постановено на 15.03.2023 година от ОСГК на ВКС, явяващо се задължително за правоприлагане от съдилищата, за нощния труд в МВР не следва да важат правилата на Кодекса на труда (КТ), нито специалния коефициент, с който в частния сектор се умножават отработените часове. За разлика от останалите лица, заети по трудово правоотношение, полицаите е допустимо да работят по осем, а не по седем часа през нощта и спрямо тях не следва да се прилага специалния коефициент от 1,43, по който до 2016 година са се умножавали часовете за нощен труд в МВР.

Ето защо в случая, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба), като следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

В тази насока ВКС акцентира, че това разрешение съответства и на правото на Европейския съюз, като съдът в Люксембург е приел допускане на определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако тази разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, обусловена от допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно с нея.

За да се приложи правна уредба по аналогия, трябва да има празнота в закона. В Закона за МВР обаче няма празнота за продължителността на работното време, изразено в брой на часовете. Този въпрос е уреден в чл.187, ал. 1 ЗМВР. Нормите на чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР, съпоставени с чл.140 КТ установяват, че разпоредбите на ЗМВР регламентират по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР, в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение, което се обосновава с основните функции на МВР, визирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР.

В наредбите липсва правилото на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ, но самият законодател не е изразил воля да преобразува нощните часове в дневни. Освен това, неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира от други начини: допълнително възнаграждение за прослужено време (чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР), по-голям основен платен годишен отпуск (чл. 189, ал. 1 ЗМВР), обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение (чл.234, ал. 1 ЗМВР), по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд (чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР), липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия (чл. 69, ал. 2 КСО), пенсиониране при условията на I категория труд (чл. 69 КСО) и др., както приемат върховните съдии.

Всичко изложено дотук мотивира настоящата въззивна инстанция да приеме, че с решението си районният съд е достигнал до правни изводи и краен резултат, различни с тези на въззивния съд и в противоречие със задължителната практика на ВКС, обективизирана в тълкувателно решение № 1/2020, постановено на 15.03.2023

година от ОСГК на ВКС, поради което атакуваното първоинстанционно решение следва да бъде отменено, включително и в частта за разноските, а въззивната жалба - уважена.

По разноските:

С оглед резултата от обжалването, на въззивника не се дължат разноси по въззивното производство.

С оглед изхода на спора и на осн.чл.78, ал.8, вр.ал.3 от ГПК, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева, определено от съда съгласно чл.23, т.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, дължимо веднъж пред ПОС за въззивното производство, сумата от 25.00 лева – платена държавна такса по сметка на ПОС за въззивното производство, както и за това пред ПРС, ведно и с присъдените от районния съд разноси в тежест на ОД - МВР Перник.

Воден от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1105 от 27.10.2022 г. по гр. дело № 3487/2022 г. по описа на Районен съд – гр. Перник, **КАТО ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения иск, с правно основание чл.178, ал.1, т.3, вр. чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД за осъждане на Областна дирекция на МВР - гр.Перник, ул.Самоков №1, ЕИК 129009856 да заплати на М. М. Б., ЕГН ***** от *** сумата от 506.70 лв. /петстотин и шест лева и седемдесет стотинки/, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за извънреден труд, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд в дневен в периода от 13.06.2019 г. до 10.07.2020 г., ведно с обезщетение за забава в размер на 120.84 лв. /сто и двадесет лева и осемдесет и четири стотинки/, считано за периода от 26.07.2019 г. до 13.06.2022 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 13.06.2022 г. до окончателното плащане, както и сумата от 400.00 лв. - разноси за адвокатски хонорар,

ОТМЕНЯ Решение № 1105 от 27.10.2022 г. по гр. дело № 3487/2022 г. по описа на Районен съд – гр. Перник **И В ЧАСТТА**, с която Областна дирекция на МВР - гр.Перник е осъдена да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Районен съд - Перник сумата от 50.00 лева - дължима държавна такса, както и възнаграждението за вещо лице в размер на 200,00 лева, като и в частта, с която на основание чл. 242, ал. 1 ГПК е било допуснато предварително изпълнение на решението за присъдените по – горе суми в полза на ищеца, **КАТО ОСЪЖДА** М. М. Б., ЕГН ***** от ***, **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на Районен съд - Перник сумата **от 50,00 лева** - дължима държавна такса, както и сумата **от 200,00 лева** - възнаграждение за вещо лице.

ОСЪЖДА М. М. Б., ЕГН ***** от ***,**ДА ЗАПЛАТИ** „ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МВР“ – ПЕРНИК сумата в размер на **300.00 (триста) лева**, представляваща направените от ищеца съдебно деловодни разноси в настоящото въззивно производство, сумата в размер на **300.00 (триста) лева**, за сторени от

ответника съдебно деловодни разноси по гр.д. № 3487/2022 г., по описа на Районен съд Перник и сумата от **25.00 лева** – заплатена държавна такса по сметка на ПОС.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл.280, ал. 3, т. 3, пр. първо ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____